

Vergaderjaar 2022–2023

33 529

Gaswinning

Nr. 1085

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 november 2022

Vandaag heeft de heer Wientjes zijn adviesrapport over de dorpenaanpak aan mij overhandigd. Ik heb uw kamer hierover zojuist een brief gestuurd (Kamerstuk 33 529, nr. 1084). Een van de adviezen betreft het aanstellen van een commissie die een nadere analyse maakt van de moeilijk uitlegbare verschillen binnen de hele versterkingsoperatie en de schadeafhandeling.

Ik neem dit advies van de heer Wientjes over. Deze commissie wordt zo snel mogelijk benoemd en zal uiterlijk het tweede kwartaal van 2023 advies uitbrengen over het vereenvoudigen van het wegnemen van verschillen. Dit zodat de verschillenaanpak zo snel mogelijk kan starten.

In deze brief ga ik in op de eerdere toezegging aan uw Kamer van 29 september om een nadere analyse te maken van de casuïstiek (Kamerstuk 33 529, nr. 1069).

Op 26 september jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn eerste analyse van ontstane verschillen in de schadeafhandeling en versterkingsoperatie en problematiek die bewoners als gevolg daarvan ervaren (Kamerstuk 33 529, nr. 1076). Ik ben daarbij onder andere ingegaan op de soorten verschillen waarvan ik vind dat die naar hun aard of omvang niet of moeilijk uitlegbaar zijn en die leiden tot onvrede en aantasting van de sociale cohesie.

Deze verschillen wil ik voor zover dat in redelijkheid en met oog voor proportionaliteit mogelijk is overbruggen, ten behoeve van een goed uitlegbare en ruimhartige schadeafhandeling en versterkingsoperatie zoals het kabinet zich ten doel heeft gesteld. Deze aanpak is aanvullend op al bestaande initiatieven zoals de verschillenaanpak van het IMG.

In de eerste brief heb ik uw Kamer aan de hand van zeven beoordelingsfactoren meegenomen in de complexiteit van deze problematiek, te weten:

1. De grootte van de afwijking tussen bewoners.
2. De voorspelbaarheid van overheidshandelen.
3. Mate van technische en juridische onderbouwing.
4. De handelingsruimte van bewoners.
5. De sociale nabijheid en zichtbaarheid van verschillen.
6. Overlast.
7. De vergelijkbaarheid van situaties.

Net als in de vorige brief maak ik in deze brief gebruik van drie componenten (menselijke component, tijdscomponent en geografische component) en merk daarbij op dat deze kunnen overlappen en niet uitputtend zijn. Deze componenten vloeien voort uit de toepassing van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder het gelijkheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel en het uitgangspunt ruimhartigheid uit de Tijdelijke wet Groningen.

Onderaan deze brief vindt u een overzicht aan concrete verhalen van bewoners, waarvan ik sommigen de afgelopen maanden zelf heb gesproken. Deze verhalen zijn in mijn optiek een goede weergave van de veelzijdigheid van de verschillenproblematiek. Deze informatie zal ik doen toekomen aan de nog in te stellen commissie.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief

Casuïstiek Schade

Casusbeschrijving 1	Soort verschil	Beoordelingsfactoren	Componenten
Bij een bewoner met schade ontving bijna iedereen in haar straat een flinke schadevergoeding (circa € 8.000), maar mevrouw ontving niets. Beroep en bezwaar werden afgewezen. <i>Verskil = € 8.000.</i>	Verschillen in uitkomsten afhandeling fysieke schade. Frequentie: <i>circa 40.000 adressen.</i>	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 5. De sociale nabijheid en zichtbaarheid van verschillen. 6. Overlast (stress, juridische procedures) 7. De vergelijkbaarheid van situaties.	Menselijke component: verschillen in uitkomsten afhandeling fysieke schade door toepassing van beoordelingskaders door deskundige.
Casusbeschrijving 2	Soort verschil	Beoordelingsfactoren	Componenten
Een bewoner heeft schade, maar krijgt een veel lagere vergoeding (€ 300) dan haar burens in hetzelfde hofje (€ 2.000). <i>Verskil = € 1.700</i>	Verschillen in uitkomsten afhandeling fysieke schade. Frequentie: <i>circa 40.000 adressen.</i>	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 5. De sociale nabijheid en zichtbaarheid van verschillen. 6. Overlast (stress, juridische procedures) 7. De vergelijkbaarheid van situaties.	Menselijke component: verschillen in uitkomsten afhandeling fysieke schade door toepassing van beoordelingskaders door deskundige.
Casusbeschrijving 3	Soort verschil	Beoordelingsfactoren	Componenten
Een bewoner meldde in 2020 een nieuwe schade bij het IMG. Na tijdlang on-hold te zijn gezet ontving hij in augustus 2022 een afwijzing, terwijl eerder wél schade is toegekend. De bewoner woont namelijk in één van de twee gebieden waar het IMG sinds mei 2021 geen schadevergoeding meer uitkeert omdat het bewijsvermoeden is weerlegd. <i>Verskil = € 5.000</i>	Veranderingen in beoordelingskaders en werkwijzen Frequentie: <i>18.000 adressen (rond Norg) + 8.000 (rond Blijham)</i>	2. De voorspelbaarheid van overheids-handelen. 6. Overlast (lange doorlooptijd) 7. De vergelijkbaarheid van situaties.	Tijdscomponent: Nieuw beoordelingskader / aanpassing toepassingsgebied bewijsvermoeden
Casusbeschrijving 4	Soort verschil	Beoordelingsfactoren	Componenten
Echtpaar heeft erkende fysieke schade, maar valt net buiten het waardedalingengebied van het IMG. Het gebied wordt omringd door gebieden waar de waardedalingvergoeding wel wordt toegekend. Het is voor hen moeilijk te verteren dat vrienden aan de overkant van de straat of in het naastgelegen dorp met minder of geen fysieke schade wel een waardedalingvergoeding (circa € 5.500 ¹) en later ook € 10.000 subsidie voor verbetering en verduurzaming van hun woning ontvingen. De afbakening op postcodeniveau maakt dat in sommige gevallen bewoners aan de ene zijde van de straat wel in aanmerking komen voor de woningverbeteringssubsidie en aan de andere zijde niet. <i>Verskil = circa € 15.500</i>	Verschillende afbakening toepassingsgebieden Frequentie: <i>100+ adressen</i>	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 3. Mate van technische en juridische onderbouwing	Geografische component: Waardedalingregeling & Subsidie woningverbetering

¹ Dit is een grove schatting op basis van de gem. woningwaarde x het percentage waardedaling.

<i>Casusbeschrijving 5</i>	<i>Soort verschil</i>	<i>Beoordelingsfactoren</i>	<i>Componenten</i>
Een ander echtpaar heeft jarenlang juridische strijd geleverd om fysieke schade toegekend te krijgen, en vindt het moeilijk te verteren dat zij niet voor waardedaling (circa € 5.500) in aanmerking komen en nog lang moeten wachten op een eventuele vergoeding voor immateriële schade (max. € 5.000). <i>Vershil = circa € 5.500 (+ evt. € 5.000)</i>	Verschillende afbakening toepassingsgebieden Frequentie: 100.000+ adressen	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 3. Mate van technische en juridische onderbouwing	Geografische component: Waardedalingregeling

Casuïstiek versterking

<i>Casusbeschrijving 6</i>	<i>Soort verschil</i>	<i>Beoordelingsfactoren</i>	<i>Componenten</i>
Woningen aan de ene kant van de straat krijgen versterkingsmaatregelen. Woningen aan de andere van de straat voldoen aan de veiligheidsnorm. <i>Vershil = ca 30.000 ihkv verduurzaming</i>	Veranderingen in beoordelingskaders en werkwijzen Frequentie: minimaal 4.000	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 3. Mate van technische en juridische onderbouwing. 5. De sociale nabijheid en zichtbaarheid van verschillen. 6. Overlast (bouwwerkzaamheden) 7. De vergelijkbaarheid van situaties.	Tijdscomponent: Nieuw beoordelingskader / aanpassing NPR

<i>Casusbeschrijving 7</i>	<i>Soort verschil</i>	<i>Beoordelingsfactoren</i>	<i>Componenten</i>
Beide delen van een twee-onder-een-kapwoning krijgen verschillende versterkingsadviezen, doordat de woningen constructief van elkaar verschillen door een verbouwing bij de ene woning. Doordat er bij de ene eigenaar meer versterkingsmaatregelen moeten worden getroffen, kan er zonder meerkosten voor sloop/nieuwbouw kiezen en de andere niet. <i>Vershil = ca. € 40.000¹</i>	Verschillen in beoordelingen versterkingsoperatie Frequentie: in ieder geval één situatie.	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 3. Mate van technische en juridische onderbouwing. 5. De sociale nabijheid en zichtbaarheid van verschillen. 6. Overlast (bouwwerkzaamheden) 7. De vergelijkbaarheid van situaties.	Menselijke component: verschillen in uitkomsten versterkingsoperatie door toepassing van beoordelingskaders door deskundige.

¹ Eigenbijdrage die in deze specifieke casus nodig is om tot sloop/nieuwbouw te komen.

<i>Casusbeschrijving 8</i>	<i>Soort verschil</i>	<i>Beoordelingsfactoren</i>	<i>Componenten</i>
Een bewoner woont in een straat waar de oneven nummers nog wachten op een versterkingsadvies op basis van actuele inzichten, terwijl de even nummers al een beoordeling hebben op oude inzichten en een bestuurlijke toezegging sloop/nieuwbouw krijgen. Deze bewoner (wonend op een oneven nummer) krijgt € 30.000 euro ter compensatie op basis van de bestuurlijke afspraken van de gemeente. <i>Vershil = onbekend¹</i>	Veranderingen in beoordelingskaders en werkwijzen Frequentie: ca 120 woningen om en nabij de betreffende straat.	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 3. Mate van technische en juridische onderbouwing. 5. De sociale nabijheid en zichtbaarheid van verschillen. 6. Overlast (bouwwerkzaamheden) 7. De vergelijkbaarheid van situaties.	Tijdscomponent: Nieuw beoordelingskader / aanpassing NPR

¹ Ordegrootte € 100.000. Verschil tussen marktwaarde woning nieuwbouw en bestaande bouw.

<i>Casusbeschrijving 9</i>	<i>Soort verschil</i>	<i>Beoordelingsfactoren</i>	<i>Componenten</i>
Twee-onder-een-kapwoningen uit 1948 moeten versterkt worden. Alleen wanneer bewoners zelf bijbetalen, is sloop-nieuwbouw mogelijk. Bewoners vinden het oneerlijk dat bewoners in een andere wijk wel sloop/nieuwbouw krijgen. <i>Vershil = onbekend¹</i>	Afbakening toepassingsgebieden van beoordelingskaders Frequentie: nog geen cijfers bekend van NCG	1. De grootte van de afwijking tussen bewoners. 3. Mate van technische en juridische onderbouwing. 5. De sociale nabijheid en zichtbaarheid van verschillen. 6. Overlast (bouwwerkzaamheden) 7. De vergelijkbaarheid van situaties.	Geografische component.

¹ Ordegrootte € 100.000. Verschil tussen marktwaarde woning nieuwbouw en bestaande bouw.